

lähistikku, ning Lätist, Leedust, Poolast ja Venemaast koguni ees.

Põhjaneva majandusliku tegurina esineb igas riigis tema rahvaarv. Selle liikumine arenes Eestis 1932. a. võrdlemisi soodsalt. Aasta jooksul sündis Eestis 19 752 last, seega 243 last rohkem kui 1931. a. Aasta jooksul suri 16 660 Eesti kodanikku, seega 1 417 võrra vähem kui 1931. a. Sündimuse üldarv ületas niiviisi suremuse 3 001 võrra. Kuna välismailt Eestisse tuli 1 294 inimest rohkem, kui siit välja läks, siis kokku rahvaarv kasvas Eestis 1932. a. 4 295 inimese võrra. Nii suurt rahvaarvu juurdekasvu pole meil enam olnud 1923. a. saadik. 1. jaan. 1933. a. oli Eestis elanikke 1 123 634; et aga mainitud arv pole saadud täpsal rahvalugemisel mitmesug. registreerimiste andmeil, siis teda ei või pidada täpsaks.

1922. a. rahvalugemise andmeil 59 % meie rahva üldarvust oli tegev põllumajanduses (ühes metsanduse ja kalandusega), ligi 16 % tööstuses (ühes käsi- ja ehitustööstusega) ja 3 % veonduses. 1930. a. tehti põllumajanduses tööd 963 miljonit töötundi, suurtööstuses 63, kesktööstuses 11, väiketööstuses ja käsitöös 47, kokku tööstusalal 121 miljonit töötundi. Töötunni toodangu nettoväärtus oli 1928.—30. a. keskmiselt: põllumajanduses umbes 25 senti, suurtööstuses umbes 90 senti, tööstusalade keskmine aga umbes 68 senti.

Järgnevais peatükes püüame lühidalt tutvuda meie tähtsamate majandusalade olukorra ja arenguga eeskätt 1932. a., tuues varemate aastate andmeid vaid võrdluseks ülevaatlikuma pildi saamiseks.

2. Põllumajandus.

Nagu juba mainisime eespool, meie tähtsaim majandusala ning kogu meie majanduse peamine alus on põllumajandus ühes karjakasvatusega, moodustades ligi $\frac{3}{4}$ kogu meie keskmisest rahvamajanduslikust toodangust ja üle $\frac{1}{2}$ kogu meie keskmisest aastasest rahvamajanduslikust üldtulust. Võib täiesti põhjendatult kõnelda Eestist kui ülekaalukalt põllumajanduslikust maast ja riigist.

a. Põllumajanduslikud taimed, pindala ja saak.

Meil kasvatatavaist teraviljadest on toidu-